

In Drenthe worden naast lelies en tulpen bijvoorbeeld ook narcissen geteeld.

'Door de samenstelling van de grond kunnen we een kwalitatief goede bol afleveren'

Gert Veninga controleert de druppelslang bij een perceel 2-jarige lelies.

Met de tractor en padspuit op een perceel pioenrozen. FOTO'S RENS HOOYENGA

Bollenteelt floreert op Drentse zandgronden

Het zijn drukke dagen voor de Drentse bloembollentelers. De omstandigheden zijn ideaal om een nieuwe lichterling leliebollen de grond in te drukken. Zoals bij Gert Veninga in Hijken. Plantmachines zorgen ervoor dat de tienduizenden bollen razendsnel in de grond verdwijnen.

HENK WOLLERICH

De bloembollenteelt floreert op de Drentse zandgronden. „Door de samenstelling van de grond zijn we hier in staat een kwalitatief goede bol af te leveren”, zegt Gert Veninga. De bollenboeren in deze regio telen relatief ook duurzaam, benadrukt Veninga. Bollenteelt vraagt chemische middelen om ziekten te bestrijden en ontmoet vanuit natuur- en milieuorganisaties regelmatig kritiek. Niet altijd terecht, vindt Veninga. „Er wordt te gemakkelijk naar onze sector gewezen. Met name in Drenthe hebben we grote stappen gezet om het gebruik terug te dringen. Wij pakken het als eerste op. Het gezegde 'waar rook is, is vuur' gaat niet altijd op.”

Als voorbeeld noemt hij de Drentse Natuur en Milieufederatie, die recent nog de lelieteelt aanwees als bedreigend voor de waterkwaliteit in de Drentsche Aa. „Maar niemand die het verband aantoonde. Puur suggestief. Het is helaas lastig om tegen vooroordelen te vechten.” Veninga wijst erop dat de sector betrokken is bij het gezamenlijke project van landbouworganisatie LTO, het wa-

terschap Aa en Hunze, de provincie Drenthe en het waterbedrijf Groningen om de emissie beter in beeld te krijgen.

De gewasbeschermingsmiddelen zijn vooral nodig om het *Pratylenchus penetrans*-aaltje te bestrijden. Het aaltje vreet de wortels aan, waardoor de bollen onverkooptbaar worden. Onder andere bij Veninga wordt onderzoek gedaan naar natuurlijke bestrijding van het aaltje. Daarbij wordt vooral gekeken naar het telen van Tagetes, ofwel afrikaantjes. De (oranje)kleurige bloem is weliswaar moeilijk te telen, maar wel effectief. Het bloemetje geeft een bepaalde stof af dat lijkt op het chemische middel en biedt daardoor bijna hetzelfde resultaat.

Veninga zoekt ook andere alternatieve bestrijdingsmethodes, zoals gassen die vrijkomen bij het verhakken van plantenresten en dan met name kool. Door speciale spuitmethoden kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ook nog eens met 40 procent worden gereduceerd, vertelt hij.

Veninga teelt ongeveer 85 hectare lelies. Ongeveer 80 procent wordt voor 1 jaar geteeld, het overige deel is 2-jarige teelt en kale schubben-teelt. Van die laatste bollen worden

Het schubben van het pootgoed van de lelies door Poolse medewerkers.

de kale schubben weer gebruikt om nieuwe bollen te kweken. Omdat de lelies een grote gewaspauze hebben, heeft Veninga ook ver buiten Hijken percelen liggen. De lelies worden in april/mei gepland en in het najaar gerooid.

Het familiebedrijf in Hijken teelt dertig verschillende soorten lelies.

De lelie Oriental wordt door Veninga het meest geteeld, een vrij lange lelie met veel knoppen die laat in het jaar wordt gerooid. De bollen gaan vanuit Hijken de hele wereld over naar zogeheten broeiers, bedrijven die van de bol weer de bloem kweken die in bloemenwinkels en -stalletjes te koop wordt aangeboden. Behalve de lelies heeft Veninga zo'n 25 hectare tulpen. Tulpen hebben een andere groeicyclus dan lelies en worden tussen half juni en eind juli gerooid.

De bloembollenteelt heeft sinds 1980 een enorme vlucht genomen in Nederland. Aanvankelijk was de teelt vooral in Noord-Holland geconcentreerd. In Drenthe en dan met name in de gemeenten Midden-Drenthe en Westerveld heeft de bollenteelt nu ook vaste voet aan de grond gekregen. Met name de lelieteelt bloeit hier, doordat de grond humusrijk en licht zuur is.

De oorsprong van de teelt bij Veninga ligt in de droogbloemen. Daar werd in 1988 mee gestart. Drie jaar later volgden de leliebollen, vijf jaar later de tulpen. Voor de eeuwwisseling stopte Veninga met de droogbloemen en stortte de onderneming zich volledig op de bollenteelt. Met succes. Inmiddels heeft bedrijf de verwerking volledig in eigen hand.

Tulpenpracht bij nacht

Om hun werk bij een breder publiek bekend te maken, timmeren de bloementelers in de gemeenten Midden-Drenthe en Westerveld actief aan de weg. Bijvoorbeeld met Tulpenpracht bij nacht, een lichtroute langs in elk geval tien percelen waar tulpen worden geteeld. De telers zorgen dat 's avonds hun percelen fraai zijn uitgelicht. De lichtroute werd vorig jaar voor het eerst met succes georganiseerd. Ongeveer vierhonderd automobilisten reden de ruim 40 kilometer lange route. Voor fietsers zijn er in Midden-Drenthe en Westerveld aparte routes uitgezet van 25 kilometer. De Tulpenpracht-rit is op vrijdag 28 en zaterdag 29 april. De tocht eindigt bij de tulpenpluktuin van de familie Seubring op het Brunstingerveld.

Geurende lelie

Lelies zijn niet bij iedereen geliefd en wel om de sterke geur die ze kunnen verspreiden. Die kan als behoorlijk irritant worden ervaren. Maar dat is niet overal in de wereld zo, legt Gert Veninga uit. In bijvoorbeeld Taiwan wil men graag een soort die heel sterk geurt. De bloem wordt vaak bij half-open tempels neergezet en moet opvallen. Door grootte, kleur, maar vooral ook door de geur. Naar Japan worden juist de grootste bollen geëxporteerd. Daar komen grote bloemen uit. Traditie is, aldus Veninga, dat de man een vrouw verleidt met een lelie. „Eén lelie. Dan moet je dus wel met een grote bloem komen.” In Europa moet de bloem juist weer niet te groot zijn omdat die vaak onderdeel is van een boeket. „Een te grote bloem is dan niet passend.”

'Het is helaas lastig om tegen vooroordelen te vechten'